

industrija
gumijevih
usnjenih
in kemičnih
izdelkov

Sava Kranj

22. FEBRUAR 1974

Št. 3 — XIV

Pred volitvami

V drugi številki glasila je bila objavljena informacija o bližnjih skupščinskih volitvah oz. o delegatskem sistemu.

Priprave na volitve, ki bodo predvidoma v drugi polovici marca, v Savi potekajo po »voznem redu«. Ta pa je takle:

- evidentiranje kandidatov za delegate,
- predkandidacijski postopek,
- kandidacijski postopek in
- volitve

Evidentiranje v Savi je v glavnem končano, na delavskem svetu delovne organizacije pa je bil potrjen koordinacijski odbor, ki bo organiziral in vsklajeval vse akcije do končne faze — to je do volitev.

Predsednik koordinacijskega odbora je Rudi Lopatič, namestnik Jože Copek, člani pa kadrovske komisije sveta ZK in sindikata ter predsedniki DS TOZD in SDS OSS.

Potek volitev:

- 15. marca 1974 bodo razpisane volitve v skupščino SFRJ;
- 15. maja 1974 bo konstituirana skupščina SFRJ.

Upošteva te roke, je treba določiti roke konstituiranja občinskih skupščin in republiške skupščine:

- od 15. do 25. marca 1974 bodo volitve članov delegacij temeljnih samoupravnih skupnosti za zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti;
- od 25. marca do 5. aprila 1974 je treba konstituirati delegacije oziroma konference delegacij, določiti delegate za PRVO sejo občinske skupščine. V tem času morajo biti volitve v družbenopolitični zbor;

- od 5. do 15. aprila 1974 je treba konstituirati občinske skupščine in izvoliti na PRVI seji delegacijo za republiško skupščino in delegacijo za ZVEZNI ZBOR skupščine SFRJ;

- do 30. aprila 1974 se bo sestala in konstituirala skupščina SR Slovenije in izvolila na PRVI SEJI SEJI delegacijo za ZBOR REPUBLIK in POKRAJIN skupščine SFRJ;

- 15. maja 1974 bo konstituirana skupščina SFRJ.

Tem rokom primerno je treba prilagoditi tudi druga opravila, kot so:

1. amandmajsko konstituiranje TOZD,
2. sprejetje statutom krajevnih skupnosti,
3. sprejetje statutom občin,
4. samoupravno preblikovanje interesnih skupnosti,

5. sprejetje volilne zakonodaje in
6. sprejetje političnih dokumentov, ki jih predloži oziroma sprejme organizacija SZDL.

KDO NAJ BO DELEGAT?

Upravičeno govorimo, da bo uresničevanje novih ustavnih opredelitev, pa tudi volitev, pred katerimi stojimo, politična bitka, v kateri se bodo pojavljali tudi nosilci nesamoupravnih in nesocialističnih idej.

V vseh naših praktičnih političnih akcijah bi morali uveljaviti načelo, da so člani delegacij v temeljnih samoupravnih skupnostih, člani skup-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Nas bodo razumeli?

Razgovor z vladnimi predstavniki o gospodarskem položaju naše delovne organizacije

V nekaterih prejšnjih številkah smo večkrat pisali o težkem položaju, v katerem se je znašla Sava v lanskem letu; tudi letos ne kaže nič boljše. Cene uvoženim surovinam so se povečale celo za trikrat, glede na to pa so se zvišale tudi carinske (stopnje) in družbene dajatve. Takoj, ko so se pojavile te težave, se je Sava obrnila navznoter ter poskušala z boljšo organizacijo dela, s spremenjenimi tehnološkimi postopki, z varčevanjem pri materialu idr. obdržati gospodarski položaj v ravnovesju. S temi ukrepi smo naredili mnogo, prihranili smo precej milijonov — a gospodarski položaj se je slabšal iz dneva v dan. Cene na svetovnem trgu se niso ustavile — temveč so rasle — skoraj dobesedno — iz dneva v dan. To je bilo opozorilo, da je potrebno ukrepati tudi drugače.

Na cene surovin, ki jih uvažamo nad 70 %, ne moremo z ničemer vplivati. Tudi država ne. Ostale so še možnosti: veliko povečanje cen našim izdelkom, znižanje carinskih stopenj za uvožene surovine ali znižanje družbenih dajatev.

Povečati cen izdelkom ni popularno, saj to delno vpliva tudi na manjšo prodajo in potegne za seboj vrsto drugih negativnih pojavov. Zato smo se temu kar se da izognili. Povečanje cen smo zahtevali v le najnujnejših primerih oz. za iz-

delke, ki ne dajejo zadovoljivega dohodka. Res je sicer, da so cene nekaterim izdelkom sproščene, vendar pa nas vežejo sklenjeni družbeni dogovori. Občutneje pa bi nam lahko zboljšalo gospodarski položaj znižanje carinskih stopenj in znižanje družbenih dajatev.

S tako razčlenjenimi ugotovitvami in izdelanimi predlogi se je pričela naša akcija. Med drugimi tudi naslednja:

Dne 9. februarja t. l. so bili v Savi tov. Emil Ludviger, zvezni sekretar za zunanjo trgovino, Nikola Stojanovič, zvezni sekretar za tržišče in cene ter tov. Boris Snuderl. Na sestanku so bili še predstavniki občinske skupščine Kranj, direktor Iskre in glavni direktor Save tov. Janez Beravs s svojimi sodelavci.

Sestanek je bil namenjen neposredni izmenjavi mnenj. Savčani so jasno in odločno povedali, da je naš gospodarski položaj zelo pereč, zato je potrebna širša družbena pomoč, potrebni so nujni ukrepi, sicer se bo Sava — in gotovo še mnoge delovne organizacije — znašle v težkem ekonomskem položaju.

Posebej je bilo poudarjeno, da bo tudi v prihodnje naredili vse, kar zmoremo, da bi del manjkajočega dohodka dobili doma, v delovni organizaciji. Toda, to bo le manjši del, pravzaprav minimalni prihranek — kajti notranje rezerve smo že doslej temeljito izkoristili.

In sklep:

Predstavniki Save bodo v naslednjih dneh v Beogradu razgovore nadaljevali. Kakor hitro bo kaj več znanega, vas bom o tem obvestili.

Jože Stular

Vladni funkcionarji in predstavnik skupščine občine Kranj med razgovorom v sejni sobi

Temeljito na delo

Mladi z vso resnostjo
o uveljavljanju
naprednih idej

● Z usposabljanjem
pridobiti vse mlade
v Savi k sodelovanju

Komisija za idejnopolitično delo
predsedstva mladinske organizacije

Sava Kranj je organizirala seminar za člane mladinske konference ter člane komisij. Seminar je bil prvega in drugega februarja 1974 na Bledu.

Program seminarja je bil naslednji:

— Razprava o delu in načrtih posameznih komisij ter dogovor o nadaljnjem delu in organiziranosti mladinske organizacije v delovni organizaciji.

— Uveljavljanje ustavnih dopolnil v temeljnih organizacijah

— Položaj gumarske industrije danes

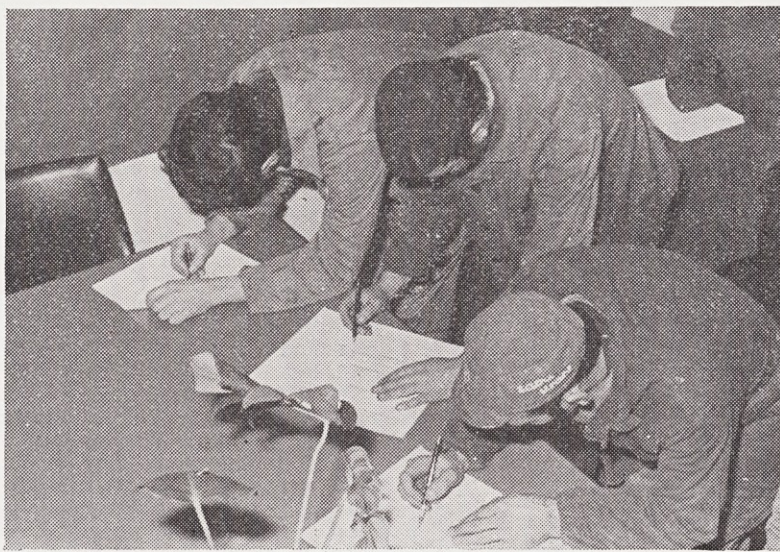
— Združevanje kemične industrije Slovenije

— Naloga konference v temeljnih organizacijah

— Naloga aktivov mladih v obratnih enotah

Mladi seminaristi smo se zbrali v zadovoljivem številu. Tudi s tem smo pripomogli, da je bil seminar uspešen. Udeleženci nismo bili le

(Nadaljevanje na 2. strani)

Temeljito na delo

(Nadaljevanje s 1. strani)

posušalci, povedali smo svoje misli, postavljali vprašanja in dajali predloge.

Mladi smo si v Zvezi mladine Slovenije oblikovali svoje poglede do vrtse pojavov in odprtih problemov nadaljnega družbenega razvoja. Pri tem smo vsakokrat, ko smo razpravljali o pomembnejšem vprašanju, postavili tudi cilje, ki jih želimo doseči. Žal pa sedaj mnogokrat ugotavljamo, da je uresničevanje sprejetih stališč manj celovito in učinkovito, kot bi želeli. Zato bomo v prihodnje težili za tem, da bi z usposabljanjem in drugimi načini dela pridobili mlade za ohranitev pridobitev revolucije, da bi bili nosilci naprednih akcij. S tem bomo tudi stalno preverjali sprejeta stališča in jih prilagajali naprednim interesom mladih.

Mnogi Savčani so na tem seminarju pokazali, da z vso resnostjo presojujejo in kritično gledajo na probleme uveljavljanja naprednih idej. To so podprli z željo in obljubo, da bodo aktivno delali v mladinski organizaciji in s svojim delom pomagali pri utrjevanju začrtane poti in uresničevanju ciljev.

Na seminarju so mladi pokazali toliko volje in optimizma, da teh ciljev ne bo težko doseči.

Ker je imel seminar tudi zelo praktičen pomen, so ob koncu sprejeli tudi sklepe za delo mladine v Savi.

Sklepni del seminarja

Na osnovi razprav in predlogov smo sprejeli naslednje sklepe za delo mladinske organizacije v letošnjem letu:

1. Splošni ljudski odpor

Na novo ustanovljena komisija za splošni ljudski odpor mora v svoj program sprejeti:

— sodelovanje z vsemi organizatorji vsesplošnega ljudskega odpora v delovni organizaciji, občini in regiji,

— k delu mora pritegniti zainteresirane specializirane organe ter rezervne vojaške starešine.

2. Kultura

Kulturna komisija v sodelovanju s kulturnimi komisijami pri sindikatu pripravi program dela na področjih, ki so vidna iz ankete, ki je bila v mesecu novembru. Akcija naj bo usmerjena tako, da bo delovanje kulturne komisije dostopno

čim širšemu krogu mladih. V aktivno delo bo potrebno vključiti čim več mladih.

3. Informiranje

Komisija mora pri svojem delu v sodelovanju s predsedstvi mladinskih organizacij v temeljnih organizacijah in samoupravni delovni skupnosti ter predsedstvom mladinske organizacije delovne organizacije zahtevati od aktivnih mladincev, ki delajo na posameznih področjih, prispevke in članke o svojem delu. Prispevki so lahko tudi literarni, poljudnoznanstveni in podobno.

4. Komisija za sodelovanje s študenti je v preteklem obdobju sprejela akcijski program, ki pa večinoma ni bil realiziran zaradi zavihanja in slabega usklajevanja občinske konference zveze mladine Kranj. Udeleženci seminarja so bili mnenja, da mora komisija v prihodnje delati po programu, ki ga je sprejela.

4. Komisija za šport in rekreacijo Mladinska organizacija bo imela v naslednji mandatni dobi referenta za šport in rekreacijo pri sindikatu. Člani seminarja predlagamo, da se na področju športa in rekreacije organizira čim več množičnih srečanj.

6. Komisija za sodelovanje Sodelovanje mladih gumarjev je treba nadaljevati; koordinacijski odbor ima o tem izdelan program.

S kranjskimi tovarnami pa je treba to sodelovanje še bolj utrditi. Predvsem pa je treba več sodelovanja z mladimi iz podjetij — podpisnikov samoupravnega sporazuma.

7. Organizacijsko-kadrovska komisija

Vbodoče mora delati po sprejetem programu ter hkrati kontrolirati izvrševanje posameznih akcij. Pri delu na področju kadrovanja mora sodelovati s predsedstvi mladinskih organizacij v temeljnih organizacijah in samoupravni delovni skupnosti ter po potrebi predlagati ustrezne kadrovske spremembe. Na področju idejnega izobraževanja je treba organizirati aktualna predavanja in razgovore.

8. Seminaristi predlagamo, da naj samoupravna delavska kontrola začne v najkrajšem času delati.

9. Vsi mladi v Savi so dolžni sodelovati v razpravah na katerem koli nivoju, in sicer o medsebojnih odnosih, o samoupravnih aktih, o disciplini — skratka o vsem, kar se tiče mladih.

L. Pevc

Razpis

Izobraževalni center »SAVA« Kranj razpisuje za šolsko leto 1974/75 vpis v

Delovodsko gumarsko šolo

Vpisni pogoji so:

- končana poklicna gumarska šola ali končana poklicna šola druge stroke z opravljenimi diferencialnimi izpiti (iz gumarske stroke),
- delovna praksa 2 leti,
- odslužen vojaški rok,
- uspešno opravljen psihološki test.

Kandidati, ki se želijo vpisati v šolo, morajo najkasneje do 15. marca 1974 oddati v izobraževalnem centru:

1. prošnjo za vpis v šolo,
2. zadnje šolsko spričevalo,
3. priporočilo vodje OE,
4. izjavo, da bo redno obiskoval pouk.

Pouk se bo pričel meseca septembra 1974, trajal pa bo dve šolski leti.

Pouk bo v popoldanskem času.

Pred volitvami

(Nadaljevanje s 1. strani)

ščin samoupravnih interesnih skupnosti, člani delavskih svetov itd., lahko samo nosilci interesov delavskega razreda, samo ljudje, ki so idejno trdno zakoreninjeni v naši samoupravni socialistični praksi. Temu osnovnemu načelu je treba porediti vse drugo, čeprav s tem ne trdim, da drugi strukturalni elementi niso pomembni. Za volitve delegacij v temeljnih samoupravnih skupnosti imamo povsem jasne — ustavne kriterije. Delegacije morajo odražati socialno strukturo samoupravne skupnosti oziroma vse elemente delovnega procesa v njej. Seveda pa morajo vsi kandidati,

zbrani po takšnem ali drugačnem načelu, ustrezati omenjenemu temeljnemu načelu kadrovske politike.

Če so torej volitve politična bitka, potem se moramo za takšno bitko tudi kar najustrezneje organizirati. Vidik tega je preosnova družbenopolitičnih organizacij, katere priča in akterji smo sami. Pri uresničevanju ciljev take preosnove ne bi smeli biti preveč nestrpni. Prilaganja novim odnosom ne bomo opravili čez noč. To bo trajnejša naloga. Pomembno je, da so postavljena načela sprejeta, in da ta načela v praktičnem političnem življenju neposredno uveljavljamo.

J. S.

Obisk

V soboto, 9. februarja so bili na obisku v Savi predstavniki občinske gasilske zveze in poveljniki okoliških gasilskih društev. Naši gasilci so jih seznanili o protipožarnem načrtu in opremljenosti, goste pa je zanimala tudi proizvodna dejavnost in praktična uporaba gasilske opreme v gumarski industriji. Bili so izredno presenečeni nad organiziranostjo naše gasilske službe in hvaležni za obisk, ki jim je nudil mnogo novega znanja in izkušenj s področja protipožarne varnosti.

Predvsem preprečevati napake

Razgovor s predsednico odbora delavske kontrole Marijo Šmid in njenim namestnikom Andrejem Košičem

Delavska kontrola bo predvsem preprečevala negativne pojave v delovnih organizacijah. To je bila misel in izhodišče razgovoru s predsednico odbora samoupravne delavske kontrole v delovni organizaciji Marijo Šmid in Andrejem Košičem, njenim namestnikom.

Poštenim se ni bati!

Ali je omenjeno izhodišče v redu? Ali mislite, da se vas bodo ljudje v delovni organizaciji bali?

Izhodišče je pravilno. Koliko se bo kdo bal delavske kontrole, bo najbrž odvisno od tega, kako dela. Po strani nas bodo morda gledali le tisti, ki bodo po pravici kaznovani, ali pa tisti, ki se bodo bali, da bomo pogledali v njihovo poslovanje, če to ne bo urejeno in dovolj učinkovito prav gotovo pa preventivno delovanje ne pomeni le to, da delavska kontrola pač je.

Informacije — utrip dela

Kakšna bo vaša metoda zaznavanja problemov, ki bi jih morali obravnavati?

Za svoje delo potrebujemo veliko informacij in podatkov. Čutiti moramo utrip dogajanj v delovni organizaciji. Dogovorili smo se, da bomo dobivali čimveč podatkov na podlagi zapisnikov, poročil. Dogajanja, ki jim bomo morali vsakodnevno slediti, nam bodo dala marsikateri podatek in vpogled v delo služb, posameznikov.

Delavska kontrola v TOZD

Kako ste si zamislili sodelovanje odborov samoupravne delavske kontrole po temeljnih organizacijah in v delovni organizaciji. Če bo odbor

samoupravne delavske kontrole temeljne organizacije odkril napako, ali jo bo do konca razrešil sam, ali jo bo dal v dokončno razrešitev odboru te kontrole v delovni organizaciji?

Načelno smo se dogovorili, da jih sami rešijo in po obravnavi sami dajo predlog ukrepov v potrditev

delavskemu svetu temeljne organizacije, če napaka ni takšna, da bi zadevala celotno delovno organizacijo. Kakšen obseg in težo prekrška bodo imele obravnavane zadeve, bomo še videli, zato za vse, kar bomo obravnavali, ne morem še dati konkretnega odgovora.

Prebiranje materialov vam bo gotovo vzelo precej delovnega časa. Kako boste to uskladili z rednimi zadolžitvami na delovnem mestu?

Kljub temu, da smo si delo razdelili po področjih, predvidevamo, da nam bo to dnevno vzelo približno 1 uro delovnega časa. Uporabljali bomo metodo hitrega branja in se ustavili samo ob določenih problemih, kjer bomo čutili, da je potrebno stvari bolj natančno spoznati. Problem je tudi v razporedu delovnega časa strokovnih delavcev, ki bi poleg dela morali imeti na razpolago tudi eno uro delovnega časa še za strokovno izpopolnjevanje, pa si tega takorekoč nihče ne more »privoščiti«. Gotovo ne bo šlo drugače in bomo materiale prebirali tudi doma. Delo na delovnem mestu zaradi tega ne sme trpeti.

Ukrepati proti kršilec

Ugotovitve odborov samoupravne delavske kontrole bodo po dokončni obravnavi na odborih predložene delavskemu svetu. Ali bodo ti izrekli ukrepe v okviru veljavnih določil po obstoječih merilih ali bodo sprejemali nove oz. drugačne ukrepe in sankcije proti kršiteljem?

Ukrepov za kršilce samoupravnih zakonitosti in reda v delovni organizaciji imamo predpisanih dovolj, le uporabljamo jih ne. Danes za nedisciplino v proizvodnji priznamo le en ukrep, in to je odvzem

razreda napredovanja. V samoupravnem sporazumu, ki smo ga podpisali, so prekrški bolj natančno opredeljeni in ukrepe že izvajajo. Tako je npr. konfekcija avtopneumatike v svojih internih doloilih postavila merila vrednotenja materialne škode v primerih neupravičene odsotnosti ali samovoljnih prekinitev.

Vsaka sankcija je odvisna od tega, kdo jo uporabi. Od tistega, ki je napravil prekršek, do tistega, ki naj bi ukrep izvršil, je dolga pot. Marsikaj bi na tej poti lahko zbledelo. Mi bomo morali bdeti tudi nad temi stvarmi in biti prisotni pri razreševanju primerov od začetka pa do izvršitve, t. j. izreka kazenskega ukrepa. Za to bo potrebno mnogo sodelovanja z različnimi službami in organi, saj nam ne sme biti vseeno, kako se bo posamezna zadeva končala.

Kateri primeri za delavsko kontrolo?

Boste obravnavali npr. petkratne primere pijančevanja delavcev vedno inih in istih obračunskih enot?

Ko prebiramo take zapiske, si moremo le predstavljati, da v taki obračunskih enotah ni vse v redu. Lahko le sklepamo, da v teh obračunskih enotah vse premalo preprečujejo in odpravljajo take primere. V takih primerih pa bomo morali poklicati na razgovor predvsem vodstveni kader teh enot.

Kako pregledati vse materiale?

Kako boste zmogli pregledati in oceniti zapletene račune finančne službe, kjer se dokaj dobro spoznajo na raznovrstne računске zakonitosti?

Samoupravni organi bodo po obzračitvah strokovnih delavcev s tega področja posamezni material sicer obdelali, verjetno pa se bodo morali zanesti na razlagačeve besede. V praksi pa se je že dogodilo, da je od organov upravljanja sprejeto finančno poročilo kontrola službe družbenega knjigovodstva zavrnila (ne v Savi). Kakšne so možnosti, da to odkrije delavska kontrola?

Največja odgovornost glede preverjanja podatkov je tako v našem organu. Služba družbenega knjigovodstva bo naše poslovanje pregledala za daljše obdobje, lahko šele čez pol leta. Zato pa si ne moremo dovoliti, da bi šlo poročilo mimo nas. Vzbudili bi nezaupanje v organ in omajali temelje našega dela, če bi se zgodilo, da bi mi šli mimo napak in tako poročilo sprejeli kot dejansko stanje, a bi nas SDK za tem opozorila na nepravilnosti.

Zaključni račun je gotovo mejnik v življenje neke organizacije, zato se bomo morali za kompleten pregled nad tem delom zanesti tudi na načela računovodske etike in zahtevati od računovodske službe verodostojne prikaze stanja v delovni organizaciji. Verjetno pa bo moral odbor delavske kontrole bolj na-

tančno obdelati material, kot bo obrazložen na seji delavskega sveta, zato bo moral pri obravnavi tega poročila biti prisoten tudi sodelavec iz finančno-računovodske službe. Spustiti bi se morali v razčlenjevanje predvsem tam, kjer gre za večja denarna sredstva, kjer se odloča o investicijah, ki dosego milijonske zneske, in pa nespoštovanje samoupravnih postopkov.

Anonimnih prijav ne!

Ali bodo odbori delali tudi na osnovi prijav posameznikov?

Dolžnost slehernega člana kolektiva, ki meni, da določena zadeva sodi v obravnavo odbora delavske kontrole, je da jo prijavi. Na prijavi pa se mora podpisati, saj s tem nosi tudi del odgovornosti. Sališče razlagalca na seminarju za člane samoupravne delavske kontrole je bilo, ne sprejemati anonimnih prijav. S tem pa ni rečeno, da bi sleherni anonimno prijavo zavrgli. Če se nam bo zdela prijava prijemljiva in zadeva problematična, bo odbor to vsekakor preveril. Ker sleherni prijava terja določeno zamudo časa za obravnavo in preverjanje, pa tudi odgovornost do tistih, ki smo jih odvalili za prekršek, mora biti prijavitelj toliko pošten, da pove svoje ime, s čemer bo sam pripomogel k rešitvi problema.

Postavil bi primer iz zapisnika: Člani odbora se s člankom, ki je bil predložen odboru za informiranje strinjajo. Nekdo pa meni, da ni v redu, ker bo članek negativno vplival na medsebojne odnose. Ali bo odbor delavske kontrole ukrepal samo v primerih, ko je materialna posledica očitna, ali tudi v primerih moralnih odgovornosti?

Vprašanje razlogov ene in druge strani. Če je zadeva že prešla vse okvire in je čutili zaradi tega posledice v kolektivu (članek povzročil razburjenje, negotovanje, namigovanje), bo to lahko primer za delavsko kontrolo.

Za sklep

— Želimo, da bi bilo naše delo usmerjeno v ključne probleme s finančnih vidikov in medsebojnih odnosov in ob posameznem primeru ugotoviti razloge, ki so do tega dejanja pripeljali in tudi posledice.

— Vsakemu članu kolektiva skušamo dopovedati, da je naše delo dejansko preventivno, da nas je komaj 1% od vseh zaposlenih, kar je gotovo malo, zato bomo uspeli le, če nam boste vsi, ki to lahko storite, tudi pomagali.

Zaupanje v delavce

Opozoril bi na to, da v preteklih letih nismo imeli nikakršnih hušjih prekrškov in pravzaprav ne gre sedaj za iskanje napak; v novi ustavi je to nova funkcija upravljanja v delovni organizaciji, ni pa sama sebi namen, saj bo po svoje skrbela, da do negativnih pojavov ne bi prišlo.

J. Š.

Informacije z druge seje DS delovne organizacije

V ponedeljek, 11. februarja, je bila druga seja delavskega sveta delovne organizacije. Čeprav je bilo na dnevnem redu kar osem točk in še osem pod razno, je bila seja kratka — dve uri — predvsem pa je pohvalno, da razprave niso bile razvlečene. Prav gotovo je pomembno, da delegati temeljnih organizacij — le ti sestavljajo delavski svet delovne organizacije — prihajajo na seje pripravljene in da so razlage poročevalcev in predlagateljev kratke, jasne in konkretne.

Ker bomo tako ali drugače pisali o posameznih predlogih, ki jih je obravnaval delavski svet, je to le povzetek dnevnega reda.

— Delavski sveti temeljnih organizacij in samoupravne delovne skupnosti so obravnavali predlog sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in osebnih dohodkov ter ga sprejeli. Delavski svet je na tej osnovi verificiral odločitve, skupno voljo, da sprejemamo spremembe in dopolnitve.

— Tehnična služba — RTI je pripravila pregled iznajditeljske dejavnosti in letu 1973 in informacijo dala delavskemu svetu v obravnavo.

— Precej razprave je bilo na omenjeni seji o predlaganem poslovniku samoupravne delavske kontrole. Delavski sveti temeljnih organizacij in samoupravne delovne skupnosti, ki so predlog obravnavali, so imeli več pripomb in predlogov.

Poslovník samoupravne delavske kontrole je namreč nov akt, za katerega ni bilo moč uporabiti nobenih izkušenj — ker jih ni.

Na osnovi pripomb, predlogov in arizprave je bil poslovnik dopolnjen in nato sprejet.

Sklenjeno je bilo tudi, da bo ponovno dodelan in v obravnavi čez pol leta, ker se bodo v tem času že pokazale potrebe po dopolnitvi.

— Na osnovi sklepa delavskega sveta podjetja (oktober 1973) je kadrovska služba — oddelek za socialno varstvo in družbeni standard, pripravila kriterije, po katerih bodo delavci prispevali posojilo za nova družbena stanovanja, ki jih bodo dobili letos spomladi.

Predlog so obravnavali delavski sveti temeljnih organizacij in samoupravne delovne skupnosti in sporočili, da z njim soglašajo, zato je delavski svet delovne organizacije verificiral skupno odločitev.

— Na drugi seji delavskega sveta delovne organizacije so obravnavali in sprejeli še naslednje predloge:

● Franc Bolehar je predlagan za sodnika porotnika vrhovnega sodišča SRS,

● Alojz Smigoc je predlagan v odbor samoupravne delavske kontrole Združenja kemične industrije Slovenije, Ivan Pintar naj bi bil njegov namestnik,

● imenovani so namestniki članov odbora za program in razvoj,

● izvoljena je komisija za ogled stanovanj delavcev, ki so zaprosili za posojila,

● potrjen je predlog o izvedbi skupščinskih volitev.

Več informacij o sklepih bomo še pripravili. J. S.

Nezgode v januarju 1974

TAP

B. I. zaposlen pri konfekciji avtoplaščev, se je poškodoval 14. 1. Pri stroju za diagonalno rezanje korda Bridge je navijal kord. Med delom je odpadke korda metal na tla. Odpadke je hotel pobrati, pri tem pa se je s čelom zadel ob mizo in se poškodoval.

L. V., zaposlen pri konfekciji avtoplaščev, se je poškodoval 15. 1. Pri ustavljanju (menjavi) korda v servizor konfekcijskega stroja mu je rola padla na gleženj desne noge.

B. M., zaposlena pri konfekciji avtoplaščev, se je poškodovala 16. 1. Pri stroju za previjanje ovojnega blaga (širine 22 cm) za radikalne bočnice jo je pri tem, ko je polagala začetni konec tekstila na vrtečo rolco, prišlo za levo roko in jo ji zlomilo v nadlaktu.

O. S., zaposlen pri konfekciji avtoplaščev, se je poškodoval 21. 1. Pri prevozu voza za kord se je umaknil vozniku elektrokare, pri tem pa je udaril v naslednji voz ter se uščipnil na sredine desne roke.

K. M., zaposlen v polizdelkih, se je poškodoval 25. 1. Pri prevažanju materiala z električno žabo se je zadel v železni oder in si poškodoval kazalec desne roke.

M. M., zaposlen pri konfekciji avtoplaščev, se je poškodoval 22. 1. Pri transportu korda za potniško konfekcijo si je pretegnil mišice leve roke. Bolečina je postopoma naraščala od 14. 1., ko pa ni mogel več delati, se je dne 22. 1. javil v obratni ambulanti.

S. M., zaposlen pri konfekciji avtoplaščev, se je poškodoval 27. 1. Voz

za protektor ga je pritisnil na levo nogo.

S. M., zaposlen pri vulkanizaciji avtoplaščev, se je poškodoval 18. 1. Ko je odpiral kalup, mu je odpirajoč spodletel, pri tem pa ga je kalup uščipnil na kazalec desne roke.

TTI

J. Z., zaposlen v velopnevmatiki, se je poškodoval 3. 1. Na stružnici v prevleki valjev je s smirkovim papirjem čistil jedra (cevi) za velozračnice. Pri tem mu je zvil palec leve roke.

P. D., zaposlen v valjarni, se je poškodoval 11. 1. Gondola za transport zmesi mu je padla na levo nogo in ga poškodovala.

S. J., zaposlen v cevarni, se je poškodoval 11. 1. Gumijasto jedro ga je udarilo na prstane leve roke.

B. F., zaposlen v umetnem usnju, se je poškodoval 10. 1. Pri nanašanem stroju ga je stisnilo za nadlaket desne roke.

O. J., zaposlen v stiskanih izdelkih, se je poškodoval 24. 1. Pri predgrevanju gumene zmesi na dvovaljničku se je utrgala koža (zmes), katera ga je udarila po desni roki in mu jo zlomila v nadlaktu.

M. C., zaposlen v cevarni, se je poškodoval 25. 1. Na poti iz menze je stopil na ogrizek, vsled česar mu je spodrsnilo in je padel ter se udaril na golen desne noge.

G. F., zaposlen v kemičnih izdelkih, se je poškodoval 28. 1. Med čiščenjem tal mu je topilo in umazanja brizgnilo v levo oko in ga poškodovalo.

OSS

K. F., zaposlena v delavski restavraciji, se je poškodovala 22. 1. Na stopnicah v novi pnevmatiki je bila tema, zaradi česar je padla in si poškodovala gleženj leve noge.

K. J., zaposlen v skladišču surovin, se je poškodoval 8. 1. Pri postavljanju odprtine 200 l kovinskega soda na ventil železne cisterne zaradi pretakanja olja je sod zdrsnil in stisnil delavcu roko ob ventil železne cisterne. Oster dob soda je prerezal zaščitno rokavico in poškodoval desno roko delavca.

VET

F. M., zaposlen pri transportu, se je poškodoval 10. 1. V vedro je strelsel prašek, da bi pral avtomobil. Pri tem mu je prah brizgnil v oči.

Z. J., zaposlen v mehanični delavnici, se je poškodoval 25. 1. Pri premikanju železne omare mu je spodrsnilo, vsled česar je padel vznak in si poškodoval podlaket leve roke.

Z. J., zaposlen pri transportu, se je poškodoval 31. 1. Pri izbijanju palice iz prazne palete ga je sodelavec udaril po desni roki.

PISEJO IZ JLA

Iz Karlovca nam je pisal vojak Adolf Sitar. Pozdravlja vse svoje sodelavce v Savi, mi pa objavljamo njegov naslov in prav je, če mu tudi vi pišete.

Adolf Sitar
47002 Karlovac
VP 3713/4-VE 11

Razgovor s člani delavskih svetov TOZD

Če se bomo še bolj spoznali med seboj — se bomo še boljše razumeli ● Še hitrejšo informiranje članov DS ● Materiali za seje DS bi morali biti napisani bolj enostavno ● Če član DS pride na sejo z mnenji in stališči sodelavcev, je formalizem izključen ●

V prejšnji številki smo vam predstavili predsednike delavskih svetov TOZD in predsednico delavskega sveta samoupravne delovne skupnosti.

Res, delo predsednika delavskega sveta je odgovorno in pomembno, res pa je tudi, da sam, brez sodelovanja članov in njihove povezave s sodelavci — ne more narediti veliko ali pa sploh nič. Zato je delo katerega koli samoupravnega organa zelo pomembno, če so vanj izvoljeni delavci, ki uživajo ugled v kolektivu, ki so sposobni in pripravljene razumeti celotni splet dogajanj v delovni organizaciji. Ne le zato, da bi pripomogli k popularnosti posameznikov, ampak predvsem zato, da bi bile vezi med vami in vašimi delegati tesnejše, zato, da se boste med seboj še bolj poznali, vam v vsaki številki našega glasila predstavimo nekatere člane delavskih svetov.

Tokrat so:

TAP — Borut Kavčič, konfekcija avtoplaščev

TTI — Franc Bratina, računovodstvo TTI

OSS — Franc Oman, skladiščnik v nabavni službi

VET — Ervin Mestinjek, higienska skupina

Ste že bili v organih upravljanja?

Oman — Šestkrat sem bil že član delavskega sveta podjetja, sedaj sem član delavskega sveta SDS OSS.

Kavčič — Sedaj sem drugi član delavskega sveta TAP.

Mestinjek — Prvič sem bil član delavskega sveta leta 1952, nato še sedemkrat, v tem mandatnem obdobju sem član delavskega sveta VET in delavskega sveta delovne organizacije.

Bratina — Enkrat sem bil v delavskem svetu podjetja, sedaj sem član delavskega sveta TTI

Pogoji dela so se v tem razdobju, odkar ste začeli z delom v organih upravljanja, prav gotovo spremenili. Delavci so se začeli bolj zanimati za odločitve v organih upravljanja in od vas pričakujejo, da jim kot delegati poveste kar največ informacij. Na kakšen način ste našli stik z njimi in v kakšnem krogu se pogovarjate z ljudmi?

Oman — Delavci so danes že zelo razgledani, zanimajo jih dogajanja v kolektivu in ta dogajanja znajo tudi presojati. Kot član organa upravljanja moram znati pravilno tolmačiti tudi težke in problematične stvari, ki so v naši delovni or-

ganizaciji. Kljub temu pa so delavci sami spoznali, da smo kolikor toliko trdna delovna organizacija na tem območju in zato skoro nihče ne pride na boljše, ko zapusti našo delovno organizacijo.

Kavčič — Med člani delavskega sveta je opaziti čedalje večjo zavest, saj se sej polnoštevilno udeležujejo, nanje pa prihajajo pripravljeni. Ko se vracam s sej v proizvodnjo, kjer delam, me obkrožijo sodelavci z vprašanji, o čem smo razpravljali in kaj smo sklenili. Veliko stvari se sedaj pogovorimo na sestankih delovnih skupin, v razpravah pa sodeluje čedalje več mladine.

Mestinjek — Na dnevnem redu sej imamo ponavadi zelo tehtne predloge. Da bi v higienski skupini, kjer delamo v dveh izmenah, lahko organizirali obveščanje delavcev tudi v popoldanski izmeni, smo se dogovorili, da se bomo sestajali takoj v začetku popoldanske izmene.

Bratina — Član delavskega sveta je dolžan aktivno sodelovati na sestankih delovnih skupin, poslušati pirati oz. napeljevati na razna vprašanja in stališča delavcev in odšanja v želji za kar se da uspešno razpravo.

Ali se vam zdi, da ste za to vlogo, ki jo imate, zadosti obveščeni?

Oman — Samoupravni akti so danes zelo obširni. Vendar so tudi tako celoviti, da bi bilo prav, če bi jih vsakdo prebral. Materiale za seje dobivamo sedaj skupaj z vabilom in tako lahko pripravljene razpravljamo.

Kavčič — Nujno je, da sleherni član prebere gradivo za seje organov upravljanja, seveda, če so mu pravočasno poslana, saj more le tako na seji vedeti, zakaj pravzaprav dviga roko ali pa je proti.

Mestinjek — Ves material bi moral biti dostavljen vsaj štiri dni pred sejo, ker ga vsak zaradi rednega dela le ne more takoj vzeti v roko.

Bratina — Seje bi bile mnogo bolj plodne, če bi poročevalec podal le bistvene sestavine posameznega materiala.

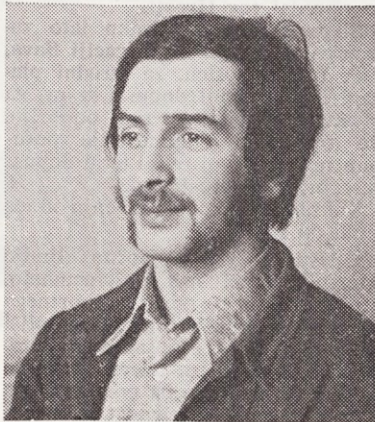
Mi smo se že pred časom dogovorili o izdajanju informacij za akcijsko usmerjanje, ki naj bi jih dobil vsak član delavskega sveta, vsak sindikalni poverjenik in vsak član ZK. V teh informacijah bodo vse najpomembnejše novice iz sedaj obsežnega gradiva za posamezno akcijo oz. odločitev. Bi tak način dela morali uporabljati tudi pri upravljanju sej delavskih svetov in drugih samoupravnih organov?

Oman — Delavski sveti so danes v pretežni večini postali le potrjevalci odločitev delovnih skupin. Zato so seje tudi krajše. Na teh sejah bi se morali zavzeti tudi za proizvodne težave, pri nas za probleme transporta in skladišč. Mnogi, tudi od članov delavskega sveta, sploh ne vedo za problem odpadnega materiala, ki se občasno nabira ob proizvodnih halah, in celo ti ne znajo razlagati, zakaj tolikšne količine tega materiala.

Člani delavskega sveta bi morali biti o gospodarskem položaju obveščeni kar v najkrajšem času, ne pa da dobivamo poročilo, ko je že vse za nami in stanja ni mogoče popraviti. Za mnoge, tudi pomembne stvari, izvemo le slučajno ob

morebitnih stikih z vodstvenimi delavci.

Kavčič — Naš delavski svet se še ni poglobil v probleme delavnic. Člani delavskega sveta bi to vpra-

Borut Kavčič

Ervin Mestinjek

Franc Bratina

Franc Oman

šanje morali načeti. Vsak delavski svet obravnava le probleme svoje temeljne organizacije, o drugih pa ne dobi nikakršnih informacij.

Bratina — Na sejah delavskega sveta bi morali posvetiti več časa važnejšim odločitvam s področja nabave strojev oz. investiranja, tako pa se ponavadi v ogromnih številkah popolnoma izgubimo. Predlagatelj bi moral predlog tudi osebno utemeljiti in opozoriti člane tudi na posledice odločitev.

Se vam zdi, da je delovanje delavskih svetov preveč formalno? Kako doseči, da bi ljudje v tem samoupravljanju našli tudi sebe?

Oman — Seje bi morale biti bolj sproščene, da bi se lahko tovariško pogovarjali. Tako pa je marsikomu nazadnje žal, da je sprožil neko »občutljivo« zadevo, saj je na koncu, dostikrat »polurnega predavanja«, prizadeti diskutant vprašal: »Si zadovoljen z odgovorom?« Polurno ovinkarjenje me je tako zdelalo, da sem na koncu pozabil, kaj sem sploh vprašal.

Kavčič — Zdi se mi logično, da nam ob koncu 4-urnih sej postane že vse formalno, saj misliš le še, da bi sejo čimprej zaključili, zato pa je treba kar se da hitro sprejeti sklepe.

Mestinjek — Gradivo za seje delavskega sveta je kar se da zapleteno napisano in nikakor ni za uporabo na delavskem svetu. O kvaliteti na delavskem svetu še nismo govorili. Koliko škode se po nepotrebnem naredi v delovni organizaciji! Kakšen odnos do družbenih stvari, ko pa so ta tudi naša skupna last!

Bratina — Kaže, da bo formalizem še lep čas prisoten, zato pa so tudi razlogi. Ker zaradi obsežnosti pismenega gradiva in ker je dostavljeno le dan ali dva pred sejo, tega ni mogoče pregledati, zato se marsikateri član tudi ne more spustiti v razprave in se včasih odloči le s formalnim dviganjem rok.

Kaj narediti, da bi ljudi navadili na red, na poštenost? Kako le more človek ravnati na delu z delovnimi sredstvi drugače kot z lastnimi?

Mestinjek — Pri nas smo sklicevali sestanke prav zaradi teh problemov. Mislim, da bi jih moralo biti še več in vedno znova bo pač treba ljudem dopovedovati, da je to naša lastnina. Za občutno malomarnost pa bodo posamezniki tudi osebno plačali.

Kako bi se dalo izogniti formalizmu? Se zavedate odgovornosti, ki jo imate v organih upravljanja, v primerih, ko potrjujete stvari, ki vam niso popolnoma jasne, ali pa ste v odločilnih primerih raje tiho. Ali so vam povedali, kakšne so vaše odgovornosti in pravice, ki ste jih prevzeli s to funkcijo?

Oman — Zagotovljena nam je svoboda odločanja. Odločitev pa bo odvisna tudi od osebnosti posameznika, od njegovega načina, kako se bo lotil zadev pa tudi od dogovora s sodelavci.

Bratina — Če je sleherni član z vso odgovornostjo prevzel svoje poslanstvo, to je da zastopa interese tistih, ki so ga izvolili, ne moremo govoriti o formalizmu. Način sprejemanja vnaprej pripravljenih in izoblikovanih sklepov je treba oprejaviti. V takih primerih se razprave osredotočijo le na ta predlog, s čemer pa člane odtegnejo od lastnega presojanja in formiranja sklepov.

J. Stular

Uspehi kolesarskega kluba Sava

Sava je ena redkih delovnih organizacij, ki del sredstev namenja financiranju in podpori raznim družbenim organizacijam, društvom in zavodom. S finančno podporo omogoča uspešno delo in razvoj mnogih športnih sekcij.

Te dni sta se v našem uredništvu oglasila tov. Franci Hvasti in tov. Simon Tulipan, kolesarja kolesarskega kluba Sava; oba sta znana kolesarja, ki redno sodelujeta na domačih in mednarodnih kolesarskih dirkah. Od potu premočeni dresi kranjskih kolesarjev nosijo grb in ime naše delovne organizacije. Hkrati z lastnimi uspehi na domačih in mednarodnih tekmah, pa tudi na svetovnih prvenstvih, so naše ime ponesli skoro na vse celine.

»V društvo je včlanjenih 54 aktivnih kolesarjev« je povedal tov. Hvasti. V lanskem letu smo porabili za svoje delo, to je vzdrževanje koles, tekmovanja in druge izdatke, 17 milijonov S din. Na lestvici smo se povzpeli na tretje mesto v ekipni vožnji v državi. Pred nami sta le ekipi Siporex in Rog, kot posamezniki pa smo večkrat posegli po najvišjih mestih na državnih in drugih prvenstvih.

Ce hočemo obdržati kvaliteto ekipe in množičnost, bomo letos rabili vsaj 25 milijonov S din. Lani nam je Sava dala 6 milijonov S din, letos pa smo zaprosili za več. Upamo, da bomo ta sredstva dobili, saj je v Savi precej simpatizerjev tega športa. Če nam bo uspelo zbrati denar, bomo kupili letos tri specialna kolesa, 4 turistična in 10 poldirikalnih koles (za primerjavo: specialno kolo stane 8.000 ND).

V klubu delam kot poklicni trener od leta 1972. Poleg tega, da sem trener, popravljam kolesa kolesarskega kluba, seveda pa tudi tekmujem. Klub ima 3 reprezentante, ki so dobivali med sezono po 50 tisoč S din mesečno kot nadomestilo za izgub-

ljeni osebni dohodek, letos pa se bo to nadomestilo nekoliko povečalo,« je povedal tov. Hvasti.

Simon Tulipan: »Vsako leto zaprosim v delovni organizaciji Sava, kjer sem zaposlen, za izredni plačani in neplačani dopust, ki mi ga v okviru pravilnikov tudi odobrijo. Za trening in tekmovanje porabim tudi ves svoj redni letni dopust in skoraj ves prosti čas.«

Kakšen je po vašem mnenju odnos ljudi do športa?

F. Hvasti: »Na splošno ljudje športnikov pri nas ne razumejo. Mislim, da je to odraz nešportnega naroda nasploh. V ihti za čimboljši osebni standard si posameznik zgradi hišo, kupi avto, televizijo, in to je vse. Od tu dalje pa poti za njega ni več. Njegova aktivnost se s tem tudi konča.«

Kaj pomeni nastop na tekmih?

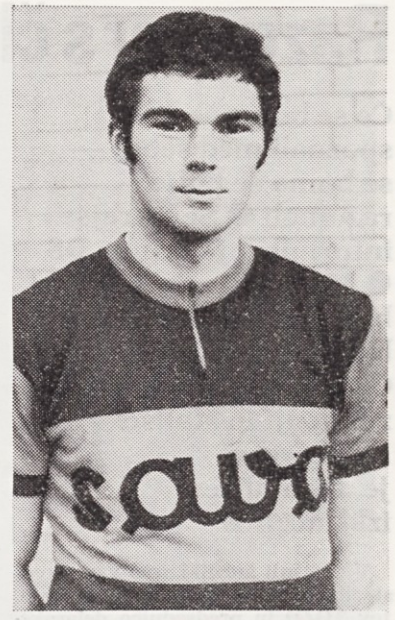
F. Hvasti: »S kolesarjenjem po mnogih državah sem spoznal nove ljudi, kraje in običaje, navezal tudi prijateljske stike s Čehi, Poljaki, Nemci. Takih srečanj sem vesel, saj mi veliko pomenijo. Najbolj srečen sem bil, ko sem v Liechesterju v Angliji dal lahko roko Eddiju Mercxu, in zdelo se mi je zelo svečano, ko sem bil lahko v njegovi bližini. Vsakdo ne more razumeti veličine takega dogodka, če ne pozna napornosti tega športa in naporov slehernega kolesarja, ki se povzpne vsaj do mednarodnih tekem. Če hoče kolesar sploh kaj doseči, mora že na treningu za tekmovanja dati iz sebe vse, kar zmore, tako da je dirka le del običajne kolesarjeve poti, torej le rezultat trdnega večmesečnega treninga.«

Kakšen je delovni dan kolesarja, ki želi nastopiti na tekmovanju?

S. Tulipan: »Vsak kolesar prevozi v 7 do 8 mesecih letnega treninga okrog dvajset tisoč km ali okrog tri tisoč na mesec. Na tekmovanjih pride do izraza predvsem kondicija.«

Franci Hvasti

Simon Tulipan

Kaj človeka privlači v kolesarstvu?

F. Hvasti: »Dostikrat sem že slišal govoriti, kako nezdravo je kolesarjenje, češ da se človek lahko prehladi ali pa si pokvari srce. Petnajst let kolesarim in danes lahko rečem, da sem zdrav in se tudi dobro počutim. Res je to trdo delo, vendar se ob trdem delu razvija tudi človek kot osebnost.«

Vse bolj pa danes podpiramo rekreacijsko kolesarjenje. Zato v klub sprejemamo tudi vse, ki bi radi le rekreacijsko kolesarili pod okriljem kolesarskega kluba. Pri nas se nekateri od njih navadijo trdega dela in prav v teh vrstah iščemo kolesarje, ki bi lahko dosegli tudi boljše

rezultate na tekmovanjih, saj sta množičnost in kvaliteta tesno povezana.«

S. Tulipan: »Pametno je tudi razmisliti o organizaciji kolesarskih izletov in manjših tur, ki bi jih pripravil kolesarski klub. Tovrstni kolesarski izleti bi verjetno dobili dovolj privrženecv, hkrati pa bi mlade vključili v zdrav način izkoriščanja prostega časa, ki bi ga sicer izrabili le z obiskom javnih lokalov in disko klubov, drugega razvedrila pa že skoraj ni. Pa ne le mladina, tudi starejši bi morali vsaj kdaj sesti na kolo, pa tega ne storijo, saj se jim zdi skoraj ponižujoče, če bi jih kdo videl, da se peljejo s kolesom na delo ali izlet. J. S.

Vozniki pozor!

Nekaj pojasnil o omejitvi hitrosti vozil na naših cestah

V Moto-reviji, glasilu za člane AMS, sem zasledil članek, v katerem republiški sekretariat za notranje zadeve odgovarja, kakšni so vzroki omejitev, kako bodo ukrepali organi javne varnosti in katere so magistralne ali regionalne ceste.

Odredba o omejitvi hitrosti velja od 30. 10. 1973 do 30. 4. 1974. Lahko se zgodi, da bo po tem roku veljavnost odredbe podaljšana, če vprašanje hitrosti ne bo rešeno na kakšen drug način. V tem času bodo prometni strokovnjaki spremljali vpliv omejitve hitrosti na večjo prometno varnost, da bi kasneje lahko postavili kolikor toliko realne omejitve na kritičnih odsekih cest. V SR Sloveniji ima omejitev hitrosti dva na-

mena. Prvi je, da se s predpisom dosežejo čim manjše razlike med največjo in najmanjšo hitrostjo, s katero vozijo vozniki po naših cestah, in da se na tak način doseže enakomernjši tok prometa. Drugi namen pa je ta, da se omogoči poseganje organov javne varnosti v prometne razmere, to je, da bodo lahko ukrepali proti voznikom, ki vozijo z neprimerno hitrostjo. To velja tudi za primere med prehitvanjem. Torej pazite, da tudi med prehitvanjem ne preokračite hitrosti 100 km/h. Omejitev ne velja edino za avtocesto Vrhnika-Postojna. Da pa bomo vedeli, katere ceste so magistralne in katere regionalne, so ceste označene s številkami, in sicer magistralne od 1-7, regionalne od 300 do 400.

Drago Kump

Študentje gradijo

Ministrstvo za visoko izobraževanje ZSSR je sporočilo, da je več kot 500 tisoč sovjetskih študentov lani sodelovalo v tako imenovanem »tretjem semestru«. Ti študentje so namreč del svojih letnih počitnic posvetili delu. V nerazvitih predelih sovjetske države so študentje zgradili 2.600 stanovanjskih hiš, približno 80 km železniških tirov in cest ter postavili 8 tisoč km daljnovodov. Zlasti veliko število študentov je odšlo na gradbišče ogromne tovarne tovornjakov v mestu Naberežnije Čolni, na bregu reke Kame. Ta ve-

likan avtomobilske industrije bo največji v Evropi. Veliko sovjetskih študentov se je prijavilo tudi za delo pri graditvi atomske elektrarne v mestu Voronež, južno od Moskve, pa tudi Viljujske in Sajano-Sušenske hidroelektrarne v Sibiriji. Na ta gradbišča so odhajali tudi študentje iz 91 držav, ki obiskujejo sovjetske visoke šole.

Delo članov gradbenih odredov (tako študentje imenujejo prstovoljne brigade, ki jih sami sestavijo), se plača po tarifah za kvalificirane delavce.

Prva desetina gasilcev

Na sliki, ki je bila posneta 18. februarja 1956, so člani prve gasilske desetine v obratu II. V tekstilni tovarni Inteks, ki je prepustila svoje tedanje prostore Savi, je delal tudi

gasilski orodja Ivan Petrič. Ob se litvi je ostal na Gašteju in izmed delavcev Save, ki so prihajali iz starega obrata, takoj organiziral požarno varstveno službo, sestavil gasilsko desetino in poskrbel, da so imeli vsaj nekaj osnovne gasilne opreme.

Občni zbor taborniškega odreda »Albin Drolc«

Preteklo leto je bilo eno izmed najplodnejših v zgodovini taborniškega odreda. Naj bežno omenim samo nekaj večjih in pomembnejših akcij in tekmovanj. Odred se je udeležil dveh zveznih akcij, in sicer Like 73 in taborniške olimpiade v Zagrebu. Na obeh tekmovanjih smo bili edini predstavniki iz SR Slovenije. Sodelovali smo tudi na številnih tekmovanjih v okviru SR Slovenije. Poleti je bilo organizirano 10-dnevno taborjenje v Fažani. Na zvezni akciji »Lika 73« je naša diverzantska skupina najbolje opravila težko in zahtevno nalogo. Na olimpijskih igrah v Zagrebu smo nastopili z moško in žensko ekipo. Po številnih neprijetnostih z vremenom med pripravami in problemih pri sestavljanju tekmovalne ekipe smo zasedli solidno 10. mesto. Nabrani smo si precej izkušenj, saj smo prvič sodelovali na tovrstnem tekmovanju. Tudi na področju športa in rekreacije smo se dobro odrezali. Že drugič zapored smo osvojili prehodni pokal občinske zveze tabornikov za področje Kranja. Na tekmovanju za pokal Kokrškega odreda so nastopile tri mešane ekipe. Pobrli smo vse lovričke in tudi prehodni pokal. Ekipe so dosegle maksimalen uspeh; osvojile so prva tri mesta. Sodelovali smo tudi na tradicionalnem pohodu »Po poteh partizanskega Rovta« v Zabnici, več ekip je sodelovalo na pohodu »Ob žici okupirane Ljubljane«, udeležili smo se akcije »Skrjaj, poišči«, organizirali smo družabni večer z mladinci iz Oldhama, večkrat smo organizirali enodnevne pohode na Jošta, Storžič in Veliko poljano, sodelovali smo na tekmovanju ob 25. letnici Litostroja. To je samo nekaj akcij iz preteklega leta. Krona uspešno zaključeni sezoni pa je bil občni zbor. Ta je bil 26. januarja, udeležilo se ga je lepo število tabornic in tabornikov. Med gosti so bili Matjaž Miklavčič, podpredsednik občinske taborniške zveze, tovariši Tone Bajuk, Marjan Zorec in Rajko Derlink.

Občni zbor je odprl starešina odreda Milan Čufer. Izvoljeno je bilo delovno predsedstvo: Vule Cicmil, Hedvika in Tine Žugelj. Dnevni red občnega zbora je vseboval naslednje točke:

1. a) Poročilo starešine odreda
b) Poročilo načelnika odreda
c) Poročilo blagajnika
d) Poročilo gospodarja
e) Poročilo nadzornega odbora
2. Podelitev priznanj članom odreda
3. Razrešnica staremu odboru
4. Volitve novega odbora
5. Program in proračun za leto 1974
6. Razno

Poročilo starešine in načelnika je bilo enotno. Omenjene so bile vse akcije in tekmovanja, posebno sta poudarila, da je bila sezona uspešna. V letu, ki je pred nami, se bo naš odred močno razširil, zaradi tega bo treba posvetiti čim več časa vzgoji novih kadrov v organizaciji.

Poročevalca sta pozvala tabornike, da čim bolj aktivno in organizirano delajo z mladimi člani odreda, pa tudi oni naj se vključijo v aktivno delo odreda.

Sledila so poročila gospodarja, blagajnika in poročilo nadzornega odbora.

Podeljena so bila priznanja za uspešno in aktivno delo v odredu. Priznanje »Srebrni čevlji«, ki se podeli za 100 km prehojene poti, so dobili naslednji člani odreda:

Čufar Milan
Milec Dane
Vidmar Ciril
Zupan Stefan
Horvat Gusti
Cicmil Vule
Vidmar Bojan
Derlink Jože
Vitez Franc
Kajin Jože
Maček Ivo
Vidmar Dušan
Zupan Režka
Cicmil Marinka

Članom ekipe, ki so sodelovali na taborniški olimpiadi v Zagrebu, je bila izrečena pohvala za vestno in športno tekmovanje. Najmlajši taborniki, ki je dobila priznanje »Srebrni čevlji«, Marinki Cicmil so bile izrečene iskrene čestitke. Marinka, šestletna deklica, je v preteklem letu večkrat uspešno premagala pot na Storžič, večkrat se je udeležila pohodov na Jošta in Veliko poljano, sodelovala je tudi pri akcijah in tekmovanjih.

Po razrešitvi starega odbora je bil izvoljen novi odbor, ki ga sestavljajo:

starešina Dane Milec,

Nega in vzdrževanje avtomobila

Spremembe vremenskih razmer v zimskem času povzročajo vrsto neugodnih pogojev, ki vplivajo na varno vožnjo, vozniku pa povzročajo dodatne skrbi pri vzdrževanju vozila. Vsak voznik bi moral že pred zimo o tem razmisliti in pripraviti vozilo za vožnjo. Poglejmo te neugodnosti in ukrepe, ki naj vsaj ublažijo nevarne posledice, če jih že ne morejo popolnoma odpraviti.

Tesnila na vratih namažemo z glicerinom ali drugim silikonskim preparatom, s tem pa tesnilom podaljšamo življenjsko dobo in tudi dobro tesnijo.

Ključavnice vrat in prtljažnika namažemo ali zaščitimo s sredstvom proti zmrzovanju.

Brisalce stekel ne vključimo, če so primrznjeni na steklo, ker se v takem primeru lahko prežge navitje motorja. Priporočljivo je, da brisalke večkrat namočimo v alkohol, ki preprečuje zmrzovanje.

Za pranje vetrobranskega stekla uporabljamo mešanico vode in sredstva z nizkim lediščem (gorilni špirit).

Prijetno je taboriti pod košatimi borovci

načelnik Jože Derlink,
gospodar Dušan Vidmar,
blagajnik Vule Cicmil,
tajnik Marija Zugelj.

Nadzorni odbor: Milan Čufer, Stefan Zupan in Stanka Petek — člana.

Program za 1974. leto je zelo obsežen, vezan je na sodelovanje z mladinsko organizacijo podjetja Sava. Program je bil soglasno sprejet. Zaradi obsežnosti programa, ki zajema akcije, tekmovanja in kulturne prireditve, bom naštel samo nekaj točk:

- Prve taborniške igre za področje SR Slovenije
- Sprejem gostov iz Kutine
- Družabni večer ob tabornem ognju z mladinsko organizacijo Sava
- Prireditve ob dnevu tabornikov
- Republiška tekmovanja in akcije
- Taborjenje v Fažani

Zaradi številnih akcij in nujne nabave novih šotorov je letošnji proračun odreda nekoliko višji od lanskega. V proračunu so zajeti minimalni stroški za tekmovanja in akcije. Ker je program za tekoče leto zelo obširen, se nadajamo pomo-

či od občinske taborniške zveze, kajti lansko leto smo se preživljali z dotacijo, ki smo jo dobili od tovarne. V tem letu bomo poskusili doseči čim več vidnih rezultatov, ki bodo dostojni ravni našega odreda.

Pod zadnjo točko je bil predlog Franca Viteza:

a) Ustanovitev kulturne sekcije, ki bi za razna srečanja, praznike in proslave pripravila program. Priredili bi večere ob tabornih ognjih, za pomoč pri vodenju te sekcije bi se obrnili na tovariša Jožeta Vunška.

b) V preteklem letu smo uredili klubsko sobo v TVD Partizan Strazišče; v tej sobi trenutno deluje glasbena skupina »Spomini«, ki jo vodi Franc Vitez. Skupina je dobila soglasje z vodstvom odreda, da trikrat tedensko vadi v omenjenem prostoru. Ostali čas pa naj bi izkoristila kulturna sekcija in njej podobne skupine za pripravljanje programa.

Na koncu občnega zbora je bila skromna zakuska za vse udeležence. Poskrbljeno je bilo tudi za tiste, ki se ob takih priložnostih radi zavrtijo ob vedrih zvokih.

S prirodo k novemu človeku!

Franc Vitez

Amortizerji so v zimskem času bolj trdi (ker se olje zgosti in se bati težko premikajo), zato moramo pri vožnji čez kotanje in izbokline biti zelo previdni.

Ročna zavora nam v zimskem času rada primrzne na zavorni kolut, zato takrat pomikamo vozilo naprej in nazaj toliko časa, da zavora popusti.

Zagon motorja zelo olajšamo, če uporabljamo redko zimsko olje.

Pogonsko gorivo za dizelske motorje se v zimskem času zelo zgosti in povzroča nereden dotok goriva v šobe. Temu se izognemo, če gorivu primešamo do 25% motornega petroleja.

Vzdrževanje hladilnega sistema prizadene samo voznike, ki imajo vodno hlajen motor. Vodo je treba zamenjati z mešanico vode in tekočine proti zmrzovanju. Seveda pa moramo hladilni sistem pred polnjenjem temeljito očistiti, da preprečimo penjenje tekočine proti zmrzovanju in s tem iztok iz hladilnika. Tudi pri polnjenju hladilnika moramo paziti, da ga z mešanico vode in antifrizu nikoli ne napolnimo do roba, temveč vsaj 5 cm

niže; mešanica se namreč pri segrevanju bolj širi kakor voda. Morebitne izgube mešanice nadomestimo z enako količino, izgube zaradi izparevanja pa samo z vodo, ker antifriz ne izpareva. Motor je v zimskem času potrebno ogrevati dalj časa, ker se olje zgosti in je mazanje motorja nezadostno. Posebno škodljivo je pogosto zaganjanje motorja. Skrajno škodljivo pa je, če hlajen motor poženemo na visoke vrtiljaje. S poskusom je bilo ugotovljeno, da je obrabe valjev pri temperaturi olja 35°C pet do šestkrat večja kakor pri normalni obratovni temperaturi od 80 do 90°C.

S temi kratkimi nasveti sem vas hotel opozoriti na najosnovnejše naloge, ki jih pozimi morate upoštevati pri vzdrževanju vozila.

Drago Kump

(Raz) misli

Če si že postavljen za razsodnika, potem je tvoja prva dolžnost, da poslušaj obe plati!

Personalne vesti

V JANUARJU '74
SO SE ZAPOSILI

Djuro KERKEZ, Stanko BOSKOVIĆ, Mile BAČULIĆ, Spirko APOSTOLSKI, Saban KUKIĆ, Dimitar SOPKOV, Filip GROSELJ, Marjan HVAŠTI, Alojz JAGODIĆ, Vinko DROLEC, Božidar ČATER, Dušan MATJAŠIĆ in Avguštin STABUS — transportni delavci; Jože JUNC — Buzuluk; Vasilij JOSIFOSKI, Vojko ZARNIK in Pavel KOŽUH — prevajalci ovojnega blaga; Branko KOVAC — premazovalec tovarnih protektorjev; Marija BRANKOVIĆ — delavec pri nameščanju kril in polnil; Marjan BENEDIK — konfekcioner potniških plaščev; Djordji KOSTADINSKI — pomočnik bomberja avtoplaščev; Miroslav CVE-TANOVIĆ, Albin RUMEŽ in Dragoljub DONČIĆ — utrjevalec spoja protektorja; Milan SIVIC — delavec pri brizganju; Jordana TASEVA — čistilka; Miladin SAVIC, Jože NUNAR in Miloš ČABARKAPA — vulkanizerji tovornih avtozračnic; Stojana JANKOVIĆ — pomočnik pri konfekciji avtozračnic; Grozdana PAUNOVA in Vesna POGAČAR — delavki pri nameščanju folij; Mihael GROSELJ, Branko DOBRIN, Andrej CVENKELJ in Valentin BROLIH — vzdrževalci II; Marjan URH in Bojan BREZOVAR — skladiščna delavca; Šefket MANDŽUKAJ — opravevalec II; Žarko PRSTOJEVIĆ, Milorad ŠUMIĆ in Milan STANIĆ — vulkanizerji na preši 500 x 500; Pero ČUTURIĆ — vulkanizer na preši 500 x 500 in 630 x 630; Pavel AJDOVEC — pomočnik pri konfekciji transportnih trakov; Miroslav TOMIĆ — vulkanizer na rotacijskih prešah; Jovan MARKOVIĆ — pomočnik pri konfekciji in vulkanizaciji transportnih trakov; Ivanka KORDEŽ — obrezovalka stiskanih izdelkov — ročno; Ivan MEŠIČEK — pomočnik pri brizganju; Šemso BAJROVIĆ — delavec pri izvlačenju fleksibilnih jeder; Marinko TRAJČOV — delavec pri navlačenju duš in izvlačenju jeklenih jeder; Zdravko APOSTOLOVSKI — dela-

vec pri brizganju; Rudi BEVC — predgrevalec za profilni kalander; Peter ZADNIKAR — izdelovalec raztopin; Anton LAH, dipl. ing. — vodja oddelka TPP—TTI; Stanimir DJOKIĆ, dipl. ing. — razvojni tehnolog II; Andrej ARTIČEK — tehnik III; Boro MAKAROVIĆ — nakladalec; Bojan GRICAR, dipl. ing. in Eva PRACEK — stažista; Jože ŠEPIC — industrijski psiholog; Jožica ČELHAR — pomožna kuharica; Mato dr. MATO — razvojni tehnolog II; Tatjana BALDERMAN — tehnik II; Anton Grošelj, dipl. ing. — pomočnik direktorja nabavne službe; Milena GLOBOČNIK — luknjačica; Vinko RUPNIK — skladiščni delavec; Ibrahim MULIĆ — strugar II; Mirko ČARMAN — razmaševalec strojev; Franc KLEMENČIĆ — vzdrževalec energetskih naprav; Željko HRASTAR — skladiščni delavec v prodajalni Zagreb.

V tem času pa so podjetje zapustili:

Ivan SMOLEJ, Branko MATIJAŠ, arjan NEŽAH, Dimčo MALČOV, Tomaž DROBUN, Adolf SITAR, Andrej JERIC, Franc STEFE, Branko JELAR, Rajko BAJŽELJ, Zvonko KORDEŽ, Dušan ČERIN — odšli na odslužitev vojaškega roka; Franc PER in Albin ZEVNIK — izključena iz podjetja, Mehmet ZEKOLLI, Abaz MEHETI, Senada ZUKANOVIĆ, Balaj NEZIR — negativno ocenjeni v poskusnem roku; Gani SUKA, Stanko SOLAR, Fani GREGORIČIĆ, Polde NAPAST, Djurdjina CVEJIC, Milovan KRSTIĆ — samovoljno; Ferdo KELHAR, Janez GRILC — odpovedni rok; Milenko KRSMANOVIC, Bratislav JOVIĆ, Mile MUSTAFIĆ, Slavko PERDAN, Stanislav DOLINAR — sporazumna prekinitev dela; Avguštin STABUS, Ilija BOJANIĆ — samovoljno v poskusnem roku; Marija JEREBA, Ljudmila STUDEN, Franc JURCA, Franc ČEH, Ludvik ing. BRENCE, Fani ČEBOKLI — upokojeni; Alojzija FLORJANČIĆ — smrt;

Slavka MITROVIĆ

Gasilski kotiček

Kajenje

Zaradi cigaretne ogorkov nastaja vedno več požarov. Število požarov zaradi tega se je v zadnjih letih podvojilo, medtem ko je skupno število požarov naraslo za enainpolkrat. Če položimo cigareto ali ogorak na les, tkanino, karton ali papir, ta cigareta ali ogorak običajno samo nekoliko poogleni podlago. Če pa se goreča cigareta izolira, npr. če se vglubi v penasto podlago, v smeti, prah, papirnate odpadke, volno, listje, seno, itd. njena tempe-

ratura naraste približno na 500°C, to pa največkrat povzroči vžig.

Če ne bi raziskovali požarnih vzrokov in skrbeli za njihovo odstranjanje, bi bile posledice katastrofalne. Vzroki za požare pa so tudi nepredvidnost pri delu z vnetljivimi tekočinami, ogrevalne in sušilne naprave ter kuhalniki; varilna dela, kajenje; električni tok, itd.

Zatorej naj bo del vsakodnevnih skrbi slehernega izmed nas — preprečevanje požarov: doma in pri delu.

Vsem članom kolektiva pošiljam mnogo pozdravov!

Beton Anton
V. P. 6734/33
14002 Valjevo

Prejmite lepe pozdrave od zvestega sodelavca, ki služi vojaški rok v Osijeku.

Matko Ciril
V. P. 5530/41 a
54002 Osijek

Vsem sodelavcem se za darovano cvetje ob izgubi dragega očeta iskreno zahvaljujem.

Jože Kušar

Novost

To je cisterna za prevoz saj, ki smo jih doslej dobivali v vrečah. Tak način prevažanja saj je dokaj ekonomičen, predvsem pa čist, odpade pa tudi prekladanje iz vagona na kamion, s kamiona v skladišče...

Novice

75.000 din za spominski dom v Kumrovcu

Po informacijah občinskega sindikalnega sveta Kranj povzemam, da je Sava prispevala 75.000 din za graditev spominskega doma v Kumrovcu.

Od 140 delovnih in sindikalnih organizacij (ki so navedene v omenjeni informaciji) je Sava druga po višini prispeva, na zaposlenega pa je to 2.500 S din. Do sedaj je zbranih v Kranju 455.498,50 din od predvidenih 560.000,00 din.

Ob koncu informacij je tudi zahvala vsem organizacijam, ki so obveznost do graditve spominskega doma v Kumrovcu izpolnile.

Modernizacija flote v ZSSR

Sovjetsko pomorsko floto (za prevoz potnikov in tovora kot tudi za ribolov) bodo v zadnjem času obnovili 90%. Lani s oimeli okoli 100 novih ladij. V Sovjetski zvezi gradijo predvsem specializirane ladje z veliko tonažo (tankerji imajo nosilnost do 150 tisoč ton). Do konca devete petletke (1975) se bo skupna tonaža sovjetske pomorske flote povečala za 5 milijonov ton.

Necementni beton

V neki tovarni v mestu Činkentu (Kazahstan) je končano industrijsko raziskovanje tehnologije proizvodnje necementnega betona. Ta beton se razlikuje od navadnega po tem, ker se v njem ne uporablja cement kot vezni material, marveč odpadki fosforne proizvodnje. Nov vezni material je desetkrat cenejši od cementa. Treba ga dvakrat manj kot cementa, vendar je konstrukcija, izdelana iz fosfornih odpadkov, več kot dvakrat bolj trdna.

Ko je nadrejenim povedal kaj je narobe — je bilo vse narobe! (Po Pavlihi)

Sto postaj moskovskega metroja

V Moskvi so začeli z graditvijo stote metropostaje. Je na novi liniji, ki bo vezala Tušino (severozahodno periferijo glavnega mesta) s centrom Moskve. Se pred 20 leti je bilo Tušino majhna vas, znana predvsem po tem, ker je bil v bližini športni aeroklub; tu je bilo vzgojeno veliko znanih sovjetskih pilotov. Danes je Tušino industrijski predel, ki se hitro razvija in kjer živi 250 tisoč ljudi.

Metro je najbolj priljubljena oblika prevoza v sovjetski prestolnici. Njegova prva linija je bila odprta 1935. leta. Podzemeljski vlaki prevožijo danes v 24 urah približno 5 milijonov potnikov. Skupna dolžina podzemeljskih moskovskih magistral je že preseгла 150 kilometrov. Vozna karta v metroju stane samo 5 kopejk; toliko namreč stane tudi čaša kisle vode.

ZAHVALA

Ob smrti sestre se zahvaljujem vsem sodelavcem iz upravne stavbe, posebej pa še oddelku za zavarovanje podjetja za podarjeno cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti.

Kepec Jože

SAVA, glasilo delovne skupnosti industrije gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov izdaja uredniški odbor. Glasilo izhaja štirinajstdnevno, glavni in odgovorni urednik Jože Štular. Naslov uredništva: Kranj, Skofjeloška 6, telefon 22-521, interno 282. Tisk in klišej: ČP Gorenjski tisk Kranj.

List je oproščen temeljnega davka na podlagi mnenja republiškega sekretariata za prosveto in kulturo SRS (št. 421-1/72 z dne 27. marca 1973).